

na turo

Dvodnevno pohajkovanje

Zanimiva pot kljub dežju

✍ Aleš Tacer



Jutro nad Logarsko dolino

📷 Matevž Vučer

Začelo se je že tako, da se slabše ne bi moglo.

Vstal sem ob pol štirih, do Šoštanja, kjer sva bila zmenjena s Klausom, me je čakalo dobrih sedemdeset kilometrov vožnje. Od tam pa proti Mozirju, Ljubnemu, skozi Logarsko dolino do slapa Rinke ... Ne bom dejal, da taka pot hitro mine in da je najin današnji cilj tako blizu. Dan pa je tudi treba iskati zgodaj, pravi že star pregovor.

Lepo sem torej zbasal vso svojo kramo na zadnje sedeže avta in v mislih še enkrat preveril, ali nisem česa pozabil. V nahrbtniku je vse, sem že prejšnji večer vse skrbno zložil vanj, gojzarji so v vrečki, ja, palice imam ... ja. Nič – pa gremo.

Ko sem vžgal avto, so se moji otopeli živčki v trenutku zbudili. Levi žaromet ni svetil, oddajal je le medlo pozicijsko svetlobo. Ti hudir, pa ravno danes zjutraj, mater mu ...! Odprl sem pokrov motorja in se lotil zamenjave. Saj imam

rezervo, kajneda, tako žarnico bom že zamenjal, ne, kaj se to pravi.

Pomislim sem in si hotel priklicati v spomin, kako se že menja žarnica pri tem oplovem avtu. Hja, seveda, menjal sem jo šele enkrat, pa še takrat na desni strani in to podnevi. In kar težko je bilo, ja, ja, se spomnim, za tako delo imam predebele in preokorne roke.

No, tole bom odstranil, da bo več prostora. Pa saj gre, glej, odstranil sem zaščitni pokrovček, vzmetna varovalka gre takole dol, ja, samo električno še odklopim.

Hura, žarnica je zunaj! Pogledam jo proti medli svetlobi fluorescentne svetilke na garažnem stropu. Seveda, sumljivo temne barve je ob ustju, čisto zažgana, pa žarilna nitka visi. Vzamem rezervno žarnico in jo poskusim namestiti v utore. Pa kaj presneto, ne gre, ne usede se, a je takole prav, zakaj vzmetna varovalka ne zagrabi ... Dvignjeni pokrov motorja mi zakriva še tisto malo svetlobe, ki brli s stropa.

Na čelo mi kljub hladnemu in zgodnjemu jutru stopijo potne kaplje. Vzmetna zaponka



Turska gora

Irena Mušič

se je nekako snela in padla v temno globino ob notranjem blatniku. Z veliko muke in veliko sreče jo otipam in privlečem na plan. Da bi mi jo v teh okoliščinah uspelo vtakniti na mesto, kjer je bila, ne morem niti pomisliti.

»Pa nič,« se ujemim, ko pogledam na uro. Pol petih! Kar na slepo vtaknem žarnico v odprti- no žarometa. Do Šoštanja nekako že pridem, naprej pa naj vozi Klaus.

Podil sem se tako po Dravski dolini navzgor

in po Mislinjski proti Velenju, ena žarnica je svetila na cesto, druga nekam v zrak in proti nebu. Na srečo promet ni bil gost, pa tudi tisti, ki so mi pripeljali nasproti, so vozili kar z nezassenčenimi lučmi. Ali pa so me vsi poznali in so me pozdravljali. Vsaj meni se je tako zdelo. Policaji pa so v tej zgodnji uri tudi še dremali v toplem avtu kje za kakšnim vogalom.

»Tebi se pa res vedno nekaj zgodi,« je dejal Klaus, ko sva se vozila po vijugasti cesti proti Solčavi. »Prav neverjetno. Le kaj se nama bo še dogodilo?«

Pa sva le srečno privijugala do zadnje postaje v Logarski dolini. Ko sva si oprtala nahrbtnika in vzela pot pod noge, je prav prijetno pršelo izpod neba. Kar stisnilo me je pri srcu.

»Že po Dravski dolini je ponekod malo deževalo. Sem mislil, da bo tukajle boljše vreme.«

»Saj bo. Megla se bo razkadila, veter bo razgnal oblake, sonce pa naju bo še pošteno *namatralo*,« je rekel Klaus, bolj zaradi tega, da bi opogumil sebe, kot zato, da bi mu jaz verjel. Toliko me je menda že poznal.

Pri Frishaufovem domu sva bila nekaj pred osmo zjutraj. Po lepi stari slovenski navadi sva zlila vase krepak čaj in se nemudoma odpravila naprej. Nobenega obiranja. Pot, ki sva si jo načrtala, sem namreč poznal, pred leti sva jo prehodila z ženo; če hočeva osvojiti Skuto in se čez Tursko goro in Kotličce povzpeti na Brano in do Kamniškega sedla ... to pač ne bo hec.

Sam pristop v serpentinah do Turskega žleba pobere človeku kar precej moči. In ko se ustaviš pred vratolomno steno, v kateri izginjajo železne stopničke nekam v nebesa in potem za njihov ovinek, ti za trenutek srce kar pade v hlače. Sploh, če prej že dobršen čas nisi plezal po klinih in jeklenicah.

No, pa kaj sem hotel? Junaško sem vrnil svoje srce na pravo mesto in vanj naselil dobršno količino takšnih in drugačnih ohrabljujočih misli. Potem sem zategnil trak na čeladi in pod trebuhom ter obzirno spustil Klause naprej.

»Da te bom imel na očeh,« sem dejal. »Da se ti kaj ne zgodi.«

Razlogi za tako dejanje so bili sicer precej drugačni, a ne bi zdaj o tem.

Moja kondicija nekako ni bila dorasla moji muskulaturni postavi in prijatelj mi je uhajal vedno bolj naprej. Od zgoraj sem kdaj pa kdaj zaslišal njegov »ahoj«. Od časa do časa sem postal, le toliko seveda, da sem se lahko jezil nanj. Da ne bi kdo od bralcev pomislil, da sem bil zadihan. Kje pa.

»Kar sam bi šel na to turo,« sem se drl navzgor kot kakšen razvajan topoglav mulc. »Kaj vsako leto mene hecaš, da načrtujem, potem pa itak sam hodim.«

Turski žleb je v svojem bistvu še kar neroden. Spodaj se je treba obešati po klinih in jeklenicah.



Kamniško sedlo

Andrej Ranfi

cah, ponekod te hoče spodnesti in kar zabingljati v zraku, zgoraj naletiš na zoprno, skoraj pokončno melišče, ki ga je treba prečkati.

»Sprememba načrta,« sem zatulil v višave, »Skuto danes opustiva.«

»Dobro, se vidiva na Turski,« mi je veter vrnil odmev.

Ravno sem prečkal tisto zoprno melišče in se zagnal v zadnjih nekaj skal pred izhodom iz žleba, ko se je zgodilo.

»Reeeessskkk,« je naredilo

in naenkrat me je zazebló v zadnjo plat in *tam okoli*. Stopil sem bil namreč v nekoliko preširok razkorak in posledice so bile tu. Leva hlačnica je bila po šivu na notranji strani razparana od kolena pa gor do kraja. Veter se je ujel vanjo in ledeno ovil moje potno stegno in vse okoli njega. Imel sem občutek, da sem ves ordel.

Kaj pa zdaj? Nič, naprej! Z vso močjo sem se trudil, da bi čim prej prišel na vrh Turske

gore. Tam bomo sanirali zadevo, načrt se je že porodil v moji glavi.

Kot zanalašč pa se je gora ravno v teh minutah spremenila v zelo obljudeno promenadno tržnico. Z vrha se je spuščala procesija Čehov, med njimi je bilo kar nekaj čednih in krasnih mladih planink. »Ahoj, ahoj,« so klicale in me prijazno pozdravljale.

»Ahoj,« sem odgovarjal in se ob vsakem srečanju obračal za sto osemdeset stopinj v levo ali desno. Tako sem poskušal zakriti goloto, ki je prav nesramno zevala (in silila) iz razklane hlačnice. Koliko mi je to uspevalo, še danes ne vem; vem pa, da so se deklice potem, ko so šle mimo mene, še bolj nagajivo in skrivnostno hitale.

»Ja, kaj pa je s tabo?« Tudi Klaus ni mogel skriti smeha, ko me je zagledal. Najbrž nisem bil smešen le pod pasom, ampak je tudi moj obraz izražal prav posebno duhovno stanje.

Tega dne sem se ponovno naučil, kako prav je, da imaš vedno s sabo osnovna rezervna oblačila. V nahrbtniku sem med drugim tovoril

rezervne hlače in tako je bil problem kaj hitro rešen.

Umaknila sva se malo pod vrh in si našla udobno zavetišče pred vetrom. Bilo je okrog pol dneva in sonce je tisto urico res prijetno grelo Tursko goro. Podprla sva se z jedačo, popila vsak svoje pivo (Klaus mi je sicer kot »dober prijatelj« ponujal svojega, a sem ga spregledal; računal je, da bo imel potem za pol kile lažji nahrbtnik, poznamo mi take!) in se potem še pol ure prepustila lenarjenju na soncu. Nato sva brez naglice pospravila napol posušene majice in se začela spuščati proti globeli, ki ji pravijo Kotlič.

»Nikamor se nama ne mudi,« sem dejal. »Ker nisva šla na Skuto, sva si prihranila vsaj tri ure.«

»Toliko?« se je čudil Klaus in se ustavil. S pogledom je še enkrat poromal preko vseh treh Rink, Štajerske, Kranjske in Koroške, ki so se pele v nebo. Ustavil se je na visokem, dominantnem vrhu Skute.

»Res je markantna lepota,« je dejal, »žal mi je, da je danes ne bova osvojila.«

»Jo bova pa drugič. Počakala naju bo, nikamor ne bo šla.«

Spomnil sem se, kako je bilo pred kakimi osmimi leti. Takrat sem bil še toliko in toliko mlajši, pa tudi nekaj manj kil je bilo obešenih name. Sonja je od razpota ob izhodu iz Turskega žleba šla z mano čez Male pode do vhoda v ostenje Skute. Tam se je obrnila in se počasi vračala proti vrhu Turske gore. Sam sem opravil vzpon in sestop morda v dveh urah in pol in se ji pridružil. A zvečer na Kamniškem sedlu sva ugotavljala, da je bilo vsega za en dan le malo preveč.

Spust globoko v dolino Kotličev je zanimiv,

prevzema te občutek, da nikoli ne boš na dnu. In potem je seveda na vrsti vzpon na drugi strani, preko nedrij lepote Brane. Nepozabno lepi so razgledi nazaj na prehojeno pot. Kar ne moreš verjeti, da si lezel tamkaj skozi – lepo vidni – Turski žleb, da si potem prečil Tursko goro, ki je iz smeri Brane videti kot ogromen ošiljeni svinčnik.

Nekaj posnetkov z digitalcem, pa vzpon na vrh Brane. Zakaj pa ne, saj je dan še dolg, Kamniško sedlo pa kot varna koklja čepi tam doli. Kot piščeta h koklji sva se v poznih popoldan-

skih urah zatekla v toplo zavetje koče. In ko sva ob toplem čaju pogledala skozi okno, so nanj že škrebli dežne kaplje. Iz doline Kamniške Bistrice se je dvigala vse gostejša megla.

»Bova nesla nahrbtnike v sobo?« sem vprašal Kausa zvečer, ko sva pojedla ričet z rebrci in žulila vsak svojo (pregrešno drago!) stekleničko, na kateri je bil narisani gams. Ampak ne, čakaj, ni bil gams, menda je bil kozorog. Metala sva karte in vmes škilila na TV-ekran, kjer je potekalo evropsko prvenstvo v nogometu. Ali pa je bilo svetovno? No, ne vem več natančno, vem samo, da so se v Rusiji bodli okrog Žirinovskega in da je neko letalo spet padlo dol. Hvala bogu, midva sva še cela.

»Kaj boš nosil gor v sobo,« je rekel Klaus, »itak sva baje sama tu nočoj. Kdo ti bo pa kaj ukradel?«

To je bilo po eni strani res. Oskrbnica je povedala, da je imela prejšnjo noč okrog sto nočitev, danes pa da so vsi tisti Čehi šli naprej proti zahodnim Grintovcem. Aha, to je bila torej tista gosja procesija, ki sva jo midva (pravzaprav sem bil takrat sam!) srečala pri vzponu na Tursko goro.

»Ahoj,« sem torej dejal, »pa pojdiva spat. Jutri bo zgodaj dan.«

Napaka za napako!

»Oh, kako bom spal,« sem dejal, ko sem se zavalil na spodnji pograd pri vratih in potegnil nase dve odeji. »Ravno prav sem utrujen.« Okrog koče se je zaganjal veter in pel svojo skrivnostno pesem. Klaus ga že ni več slišal in mene tudi ne ...

... pač pa sem jaz slišal njega ...

In to kako! Kot bi nekdo z motorno žago žagal drva pred mojim ušesom. Premetaval sem se sem in tja, malo me je zeblo, potem mi je bilo vroče v noge. Obrnil sem se na levi bok in štel ovčje drekce, ki sem jih ob večernem obhodu koče videl v izobilju, obrnil sem se na desni bok in poslušal divjanje vetra, ki je nosil dežno zaveso in z njo udarjal v aluminijast obok. Škripale so polknice, škripali žlebovi, vse skupaj pa je gromko prekašalo Klausovo žaganje. Obrnil sem se, zrinil blazino na mesto, kjer sem imel

Turska gora, Brana, Planjava (v oblaku) in Ojstrica

Andreja Senegačnik



še malo prej noge, da ne bi videl skozi okence sivobledega neba. Poskušal sem zaspati, a ves moj trud je bil zaman. Ko sem po večurnem tiščanju oči le malo odškrnil, so se široko zagledale v temni strop ...

Da bi bil pekel še hujši, je v meni nenadoma vstala močna žeja. Ustnice so postale suhe, jezik se je lepil na nebo. Vstal sem, tvegalo ploho psovka in prižgal luč. Pol dveh zjutraj. Jaz pa še niti minutke nisem zatisnil oči.

Nič, pojdem v točilnico, v nahrbtniku imam pijačo. Ko se bom odžejal, bom lažje zaspal.

Nisem našel stikala na hodniku, zato sem se kar v temi pretipal po zavitih stopnicah v pritličje. Pritisnil sem na kljuko. Pa ja! Zaklenjeno. Kdo bi pa pustil vso noč odprto točilnico? Pri takih dveh lumpih? Bi morali drugo jutro kar tovarno žičnico pognati.

Prav, grem pa v sanitarije. Voda menda ja teče.

Teče, ja, čeprav bolj varčno. Ampak, groza, ob umivalniku je velik napis: »Voda ni pitna!«

Vrnil sem se v sobo in grobo pocukal Klause, da je v trenutku nehal smrčati. To sem storil še nekajkrat v naslednje pol ure. Ko mi je končno le *kapnilo* ...

Pograbil sem prte in odeje ter jo podurhal po hodniku dve sobi naprej. Tam sem si ponovno postlal, bilo je kot v raji. Nobenega žaganja, še vetra ni bilo slišati ne škripanja žlebov in polknice. Zaspal sem okoli četrte ure zjutraj. Utonil sem v tak sen pravičnega kot najbrž še nikoli v svojem srednje dolgem življenju.

Če je nekdo za nekaj odgovoren ...

... pač ne more mirno spati. Dovolj zgodaj, a kljub temu z občutkom slabe vesti sem bil pokonci in spet v najini nesojeni *zakonski* spalnici.

»Hej, Klaus, vstani. Ura je pol sedmih,« sem budil prijatelja.

Gmota, zavita v tri koce, se je premaknila.

»Kakšno je vreme?« se je zaslišalo izpod odeje.

»Megleno, malo vetrovno in še dežuje.«

Obrnil se je, duša pregrešna, in v trenutku spet zaspal. Kaj sem hotel, šel sem ovohat zrak pred kočo, zaželel dobro jutro oskrbnici, ki je že brisala veliko točilnico (začuda zdaj nisem bil več žejen!), in se vrnil v svojo sobo. Tudi sam sem še za dobro uro odplaval med oblake.

Kasneje sva zajtrkovala, pila čaj, igrala šah in čakala, da se megla dvigne. Iz doline Kamniške Bistrice je prihajala v valovih, vmes so se trgali veliki kosi in na trenutke je stene Planjave obsijalo celo sonce. Ob desetih sva videla, da ni druge variante, kot da se vrneva na Frischhaufa in do avta ali pa kreneva čez Planjavo na Korošico in preko Ojstrice čez Škarje in Klemenče jame v dolino. Izbrala sva slednjo pot, ki sva jo tudi vseskozi načrtovala. Ves čas naju je spremljalo nestanovitno vreme. Malo dežja, malo megle, pa malo sonca. Veliko previdnejši je treba biti, saj lahko mimogrede pride do nesreče na mokrih in spolzkih skalah.

»Samo da ne bo kake nevihte, dokler ne prideva čez Škarje,« sem dejal, ko sva na Korošici okrog dveh popoldne zaužila še tisto, kar nama je ostalo v shujšanih nahrbtnikih.

»Nič kaj obetavno ni videti. Ampak pustiva se presenetiti,« je odvrnil Klaus in z neprikritim zanimanjem pogledoval proti čedni mladenki tam ob zunanjih mizah, ki se je ravno preoblačila. Nič ga ni motilo, da je ob njej stal tudi nekdo, ki bi mu lahko mirne duše rekli njen fant. Nisem prav zatrdno vedel, kaj pomeni tisti njegov »pustiva se presenetiti«.

Ko sva se prevalila čez vrh Škarij, se je pokazalo čisto drugačno vreme. Oblaki so nekam izginili, sonca je bilo naenkrat v izobilju. Prijetno je delo kostem, ki so se ves dan premikale v megleni sivini. Kaj hitro sva se spustila do Klemenče jame, kjer sva ob pivu hotela še malo očarati mlado oskrbnico. Pa kaj, malo heca mora biti, beseda je beseda, in če ni izrečena preveč robato ali zlonamerno, lahko včasih prav popestri kakšne posebne trenutke.

»Zdaj pa prst v zrak in po avto. Lahko pa greš tudi peš,« sem se nesramno režal, ko sva se mimo Doma planincev spustila na glavno cesto.

In je šel. Pa ne peš, ker je bil prej kot v pol ure nazaj. Spet je imel srečo – baje ga je pobrala prav posebna lepota, tam pri tridesetih. Nisem mu preveč verjel. Kakor koli že, tudi meni je tiste pol ure delala družbo brhka točajka. Ko sem jo gledal, kako se suče med mizami, sem pozabil na dogodke zadnjih dveh dni, na neprespano noč, na peklensko žejo, na Klausovo žaganje in na vse ostalo.

Hja, tako je to ... Kam pa drugo leto? ●